

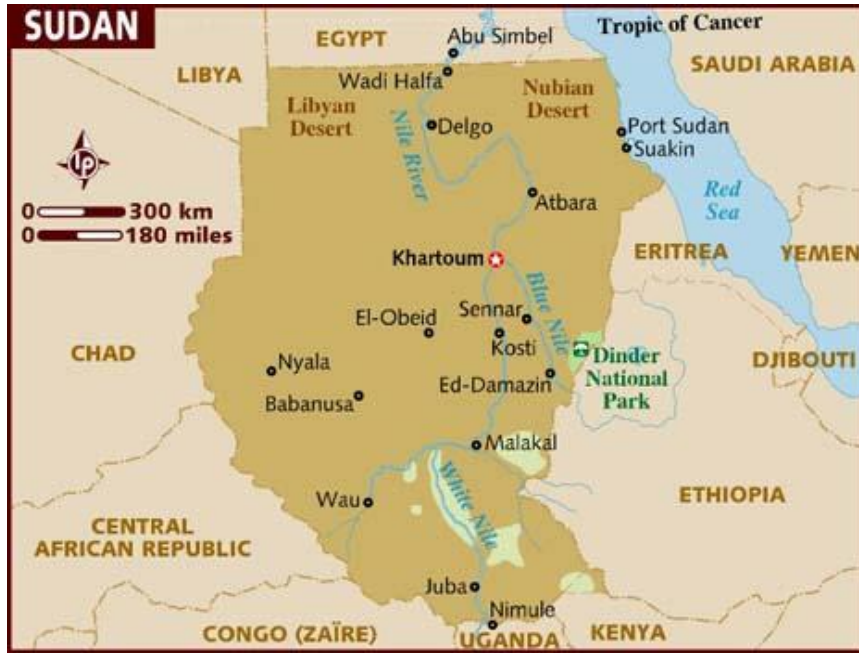

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

SUDAN ÜLKE RAPORU

Dış Ticaret Müdürlüğü
Temmuz 2024

İÇİNDEKİLER

GENEL BİLGİLER	3
1.1.1.Coğrafi Konum.....	3
1.1.2.Siyasi ve İdari Yapı.....	3
1.1.3.Nüfus ve İstihdam.....	4
1.1.4.Doğal Kaynaklar.....	4
1.1.5.Genel Ekonomik Durum	4
SEKTÖRLER	6
2.1. SEKTÖRLER	6
2.1.1. Tarım ve Hayvancılık.....	6
2.1.2. Sanayi.....	6
2.1.3. Hizmetler.....	6
2.1.4. Madencilik.....	7
DIŞ TİCARET	7
3.1. DIŞ TİCARET	7
3.1.1. Genel Durum	7
3.1.2. Başlıca Ürünler İtibariyle Sudan İhracatı (Bin Dolar).....	8
3.1.3. Başlıca Ürünler İtibariyle Sudan İthalatı (Bin Dolar).....	9
3.1.4. Başlıca Ülkeler İtibariyle Sudan'ın İhracatı (Bin Dolar).....	10
3.1.5. Başlıca Ülkeler İtibariyle Sudan'ın İthalatı (Bin Dolar).....	10
TÜRKİYE İLE TİCARET	11
4.1.TÜRKİYE İLE TİCARET.....	11
4.1.1. Türkiye - Sudan Dış Ticaret Değerleri (Bin Dolar).....	11
4.1.2. Türkiye'nin Sudan'a İhracatında Başlıca Ürünler.....	11
4.1.3.Türkiye'nin Sudan'a İthalatında Başlıca Ürünler	12
KONYA İLE TİCARET	13
5.1. KONYA İLE TİCARETİ.....	13
5.1.1.Konya – Sudan 2022 Yılı İhracat Kalemleri.....	13
5.1.2.Konya – Sudan 2022 Yılı İthalat Kalemleri	14
5.1.3. Sudan -Konya Yıllara Göre İthalat / İhracat Rakamları	14

1.1. GENEL BİLGİLER

Resmi Adı	Sudan Cumhuriyeti
Nüfus	47,9 milyon
Dil	Arapça
Yüzölçümü	644.329 km ²
Başkent	Hartum
Başlıca Şehirleri	Omdurman, Kassala, El-Obeid, Wad Medeni, Gadaref, Port Sudan
Yönetim Şekli	Başkanlık Sistemi
Devlet Başkanı	Abdel Fattah al-Burhan (11 Üyeli Egemenlik Konseyi Başkanı)
Para Birimi	Sudan Poundu (SDG)

1.1.1. Coğrafi Konum

Afrika'nın kuzeydoğusunda yer alan Sudan kuzeyde Mısır, batıda Çad, güneybatıda Orta Afrika Cumhuriyeti, güneyde Güney Sudan, doğuda ise Eritre ve Etiyopya ile komşudur. Ayrıca Sudan'ın doğuda Kızıldeniz'e 853 km'lik kıyı şeridi bulunmaktadır. Güney Sudan'ın ise Etiyopya, Kenya, Uganda, Kongo Demokratik Cumhuriyeti, Orta Afrika Cumhuriyeti ve Sudan ile sınırları bulunmaktadır.

Sudan ve Güney Sudan'a bir bütün olarak bakıldığında, genel olarak düz bir coğrafyanın var olduğu; güney, güneydoğu ve batı kesimlerinin dağlarla çevrili, kuzeyinin ise çöllerle kaplı olduğu görülmektedir. Toplam yüzölçümün yaklaşık %24'ünü çöller oluşturmaktadır. Kuzey kesiminde oldukça kurak bir iklim mevcutken, düz alanların bulunduğu merkezde görülen yağışlar iklimi yumuşatmaktadır. Güney kesim ise düzenli ve bol yağışların olduğu ekvatorial bir iklime sahip bulunmaktadır.

1.1.2. Siyasi ve İdari Yapı

1 Ocak 1956 tarihinde bağımsızlığına kavuşan Sudan, 18 eyaletten oluşan federal bir cumhuriyettir. Devlet ve Hükümet Başkanlığı görevlerini birlikte yürüten Sudan Cumhurbaşkanı, beş yıllık bir süre için halk oylamasıyla seçilmektedir. 2005 geçici anayasasına göre Cumhurbaşkanlığı görevinde iki dönem kısıtlaması bulunmaktadır. Son Cumhurbaşkanlığı ve milletvekili genel seçimleri 13-16 Nisan 2015 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir.

Sudan yasama organı, Milli Meclis (Majlis Watani) ve Eyaletler Meclisi'nden (Majlis Welayat) müteşekkil iki kanatlı bir yapıdır. Sudan Milli Meclisi 450 milletvekilinden oluşmaktadır. Milli Meclis ve Eyaletler Meclisi üyeleri beş yıllık sürelerle göreve gelmektedir. Ülkenin güneyi ile kuzeyi arasında yaklaşık yarım asır devam eden iç savaş ertesinde 2005 yılında imzalanan Kapsamlı Barış Anlaşması (KBA) uyarınca yapılan referandum sonrası 9 Temmuz 2011 tarihinde Güney Sudan bağımsızlığını elde etmiştir.

Ayrılma sonrası çözümsüz kalan konularda anlaşmaya varılması için gerçekleştirilen müzakereler sonucunda petrol, güvenlik, vatandaşlık, ticaret, sınırların belirlenmesi ve diğer bazı alanlarda 27 Eylül 2012 tarihinde Addis Ababa'da dokuz anlaşma imzalanmıştır. Çoğunluğu Güney Sudan'da yaşanan iç savaştan kaçan sığınmacılar ve Eritre ile Etiyopya kaynaklı yasadışı göçmenler olmak üzere, Sudan toplumunda ciddi bir mülteci/sığınmacı varlığı mevcuttur.

1.1.3. Nüfus ve İstihdam

Sudan'ın nüfusunun 47,99 milyon (Güney Sudan hariç) civarında olduğu tahmin edilmektedir. Oldukça genç bir nüfusa sahip olan Sudan'ın %69'u kırsalda yaşamaktadır. Yoksulluk oranı %58 civarında bulunmaktadır.

Sudan'da nüfus çok etnikli bir yapıya sahiptir. 200'den fazla etnik grubun bulunduğu ülkede nüfusun %70'ini Arap kökenliler oluşturmaktadır.

Diğer etnik gruplar ise Fur, Dinka, Beja, Fallata, Nuba, diğer Afrikalı kabileler ve yabancılardır. Ülkedeki işgücünün 1/3'ünden fazlası tarım ve tarıma dayalı sektörlerde istihdam edilmektedir.

1.1.4. Doğal Kaynaklar

Nil nehrinin Sudan için büyük önemi bulunmaktadır. Beyaz Nil ve Mavi Nil'in her ikisi de Sudan'dan geçmekte ve Hartum'da birleşmektedir. Sulama, enerji ve taşımacılık açısından Nil'in önemi giderek artmaktadır.

Sudan önemli petrol rezervlerine sahiptir. Sudan'da ticari anlamda ciddi petrol rezervlerinin bulunması ve işletilmesi 1990'lı yıllarda başlamıştır. Yaklaşık 5 milyar varil petrol rezervlerine sahip olan Sudan, Güney'in ayrılmasıyla birlikte petrol rezervlerinin %75'ini kaybetmiştir. Petrolün büyük çoğunluğunu Güney üretse de rafineri, boru hattı ve liman gibi altyapılara sadece Kuzey tarafı sahip bulunmaktadır. İki ülke petrol gelirleri konusunda anlaşma sağlamışsa da anlaşma henüz hayata geçirilememiştir. İki ülke arasında görüşmeler devam etmektedir. Başta altın olmak üzere demir cevheri, bakır, krom cevheri, çinko, kurşun, tungsten, mika ve gümüş ülkenin önemli doğal kaynakları arasındadır.

1.1.5. Genel Ekonomik Durum

	2022	2023*	2024*	2025*	2026*	2027*
GSYİH (Cari Fiyatlar milyar \$)	33,75	25,57	25,83	26,22	26,59	26,93
GSYİH Büyüme (%)	-2,5	-18,3	0,3	7,1	4,7	4,5
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar- \$)	723	534	526	520	514	507
Tüketici Fiyat Enflasyonu (%)	138,8	256,2	152,4	76,5	53,4	41,1
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-11,2	-1,0	-7,4	-6,3	-7,5	-7,8
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	32,1	46,0	47,2	44,9	43,7	42,7
Nüfus (milyon)	46,68	47,9	49,14	50,42	51,73	53,07
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	186,2	256,0	238,8	235,9	240,0	253,8

Kaynak:IMF

Sudan, çok zengin doğal kaynaklara sahip olmasına rağmen, uzun yıllar süren iç savaşların yol açtığı yıkım ve yoksulluk nedeniyle hali hazırda yoksul ülkeler kategorisinde yer almaktadır. Nüfusun %58'i yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır. Ülke, 1971'den beri BM'in "En az Gelişmiş Ülkeler" listesinde yer almaktadır.

Tamamen tarım ve hayvancılığa dayanan ülke ekonomisi 1970'lerin sonlarında petrol bulunması ve 1999'da ihracata başlanmasıyla büyük ölçüde petrole bağımlı hale gelmiştir. Diğer sektörler ise gereken ilgiyi görmemiştir.

Sudan ekonomisinin önündeki en önemli engellerden biri, yıllarca süren ABD ambargosu olmuştur. ABD'nin, terörizmi finanse ettiği gerekçesiyle, 1993 yılında uygulamaya başladığı ambargo Sudan ekonomisini son derece olumsuz etkilemiştir. Ambargonun finansal işlemleri de kapsamı, ülkenin başta bankacılık olmak üzere hizmetler sektörü ile dış ticaret sektörlerinde büyük sorunlara yol açmıştır. Öyle ki, Sudanlılar uluslararası para transferi gerçekleştirebilmek için başta Birleşik Arap Emirlikleri olmak üzere bazı çevre ülkelerde hesap açmak durumunda kalmıştır. Bu da işlem maliyetlerini artırmıştır.

Ambargo yüzünden döviz gelirleri gerileyen Sudan'ın ithalatı da olumsuz etkilenmektedir. Yedek parça temin edilemediğinden uçak seferlerinde dahi düşüş yaşanmıştır. ABD, Sudan'a karşı 20 yıl sürdürdüğü ticari ve ekonomik ambargoları 2017 yılında kaldırmıştır.

ABD'nin Sudan'ı terörü destekleyen ülkeler listesinden çıkarması ise 14 Aralık 2020 tarihinde gerçekleşmiştir. Bu gelişmelerin zamanla Sudan ekonomisinde rahatlamaya yol açması beklenmektedir.

Petrol gelirlerinin ülkenin bölünmesiyle birlikte önemli ölçüde düşmesi, altın madenciliğinin önemini artırmıştır. Sudan, altın madenciliği alanında yurtdışı yatırımcıların da dikkatini çekmiştir. Yapılan yeni yatırımlarla altın üretimi her yıl artış göstermektedir. Böylece Sudan'ın altın üretiminde Afrika'nın 2. Büyük, dünyanın 9. büyük altın üreticisi konumuna yükseleceği beklenmektedir. Diğer yandan, artan ihracatla birlikte altın madenciliği en çok döviz kazandıran sektör durumuna gelmiştir.

Sudan, büyük ve küçükbaş hayvan varlığı bakımından Afrika ve Ortadoğu'nun en önemli ülkesidir. Canlı hayvan ihracatı altın ve petrolden sonra üçüncü sırada gelmektedir. Şeker kamışı, darı, susam, mango, yer fıstığı, sorgum, baklagiller, muz, soğan, domates, patates en önemli tarım ürünleridir. Yıllık 100 milyon doların üzerinde ihracat geliri sağlamaktadır.

Sudan'da GSYİH'nin yaklaşık %32'sini tarım, %22'ini sanayi ve %46'sını hizmet sektörü oluşturmaktadır. Çalışan nüfusun %44,6'sı tarım sektöründe, %15,3'ü sanayi sektöründe, %40,1'i ise hizmet sektöründe istihdam edilmektedir. Önemli sanayi dalları tekstil, çimento, şeker, petrol rafinesi, otomobil montajı gibi dallardır.

SEKTÖRLER

2.1. SEKTÖRLER

2.1.1. Tarım ve Hayvancılık

Tarım ve hayvancılık sektörü Sudan'ın GSYİH'si içinde %20,4 paya sahiptir ve toplam istihdamın yaklaşık %80'i tarım kesiminde çalışırken, ihracatın %48'den fazlasını da tarımsal ve hayvansal ürünler teşkil etmekte ve nüfusun %64'ü de kırsal kesimde yaşamını sürdürmektedir.

Sudan gerek çok verimli geniş toprakları gerek sahip olduğu iklim, arazi ve tarımsal ürün çeşitliliğine geniş imkân sağlayan ayrıcalıklı konumu ile doğal kaynaklar bakımından zengin bir ülkedir. Ülkenin 70 milyon hektar tarım arazisi mevcut olup, bunun ekilebilir arazi büyüklüğü yaklaşık 21 milyon hektar, kalan kısmı ise otlaklardan oluşmaktadır. Sudan 100 milyonu aşan büyük ve küçükbaş hayvan varlığı ile Afrika'nın en önemli ülkelerinden biridir.

Yeraltı su kaynakları ve Nil nehri ile yağmur sezonunda alınan yağmurların tarımsal üretimin çeşitlendirilmesi üzerinde önemli etkisi vardır. Sudan, sebzedden, meyveye, bakliyattan, yağlı tohumlara kadar çok geniş yelpazede tarımsal üretime imkân veren bir coğrafyadır. Tarım alanında ihtiyaç duyulan temel hizmetler, mevcut ve yeni büyük sulama projeleri için sulama, kazı ve kanal inşa hizmetleri, tarımsal faaliyetler ve hasat sonrası hizmetler ile bahçe ürünleri için ayırma ve paketleme hizmetleri olarak sıralanabilir.

Hayvancılık alanında ise deri endüstrisi, süt ürünleri üretimi, et üretimi, yem üretimi ve veterinerlik hizmetleri potansiyel vadeden alanlardır.

2.1.2. Sanayi

Sanayi sektörü GSYİH'nin %23,4'ünü oluşturmaktadır. Ülkede her alanda sınai yatırım hamlesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bununla birlikte, halihazırda tarımsal ürünlerin işlenmesi, elektronik montaj sanayii, plastik imalatı, mobilya imalatı, şeker üretimi, et işleme, ilaç sanayi, tabanca, tüfek, obüs, dron gibi hafif savunma sanayii mamulleri imalatı, otomobil ve kamyon montaj endüstrisi Sudan'daki kayda değer sınai faaliyetler olarak sıralanabilir.

Özellikle ilaç sanayiinde kendine yeterli çabası içinde olan Sudan'da 27 adet ilaç üretici firma faaliyet göstermektedir. Sudan ayrıca bilhassa Doğu Afrika'da önemli bir sağlık merkezi olma çabası içinde olup, tıbbi yatırımlara da önem atfetmektedir.

2.1.3. Hizmetler

Hizmetler sektörü Sudan GSYİH'sinin %36,3'ünü oluşturmaktadır. GSYİH içindeki ağırlığına rağmen hizmet sektörünün yeterli çeşitlilik, gelişmişlik ve kalitede olduğunu söyleyebilmek mümkün değildir. Tıpkı sınai alanda olduğu gibi hizmetler sektöründe de çok geniş bir yelpazede, turizmden sağlık hizmetlerine, satış sonrası hizmetlerden, bankacılık ve finans sektörüne, lojistikten, dağıtım kanallarına, e-ticaret platformlarına kadar müşteri ve kalite odaklı yatırım ihtiyacı bulunmaktadır.

2.1.4. Madencilik

Sudan madenler bakımından oldukça zengin kaynaklara sahiptir. Ancak genel olarak maden üretimi, ülkenin büyüklüğüne oranla oldukça küçük çaplıdır. Halihazırda ham petrol ve altın ülkenin temel madencilik sektörü ihracat ürünleridir. Altın madenciliğinin %75'i küçük çaplı arama faaliyetleri ve madenciliği ile yapılmakta olup toplam altın üretiminin %85'i de bu tür küçük çaplı artisanal madencilik faaliyetleri ile sağlanmaktadır.

Sudan'ın her bölgesinde madencilik yapılabilmekte olup, özellikle Kuzey Eyaleti, Kızıl Deniz Eyaleti ve Nil Eyaletinde yoğun altın madenciliği faaliyetleri mevcuttur. Damazin bölgesinde ise Krom madenciliği yoğun olarak yapılmaktadır. Darfur bölgesinde ise güvenlik nedeni ile firmalar çalışmamaktadır.

Sudan'ın başlıca maden/mineral kaynakları ve dolayısıyla yatırım yapılması imkân dahilinde olan doğal kaynak rezervleri aşağıda gösterilmiştir. Değerli Madenler: Altın, Gümüş, Platin Temel Metaller: Bakır, Çinko, Kurşun Diğer Metalik Mineraller: Demir, Krom, Manganez, Uranyum, Titanyum, Toryum, Zirkon Tarımsal Mineraller: Fosfat, Potasyum Sıma Mineraller: Kireç Taşı, Mermer, Granite, Kaolin, Grafit, Talk, Silika, Kum, Mika, Kalsiyum Silikat, Sudan'daki verimli maden bölgeleri Madenler Bakanlığınca 7 bölge dahilinde kategorize edilmiş bulunmaktadır. - Kuzeydoğu Sudan, Kızıl Deniz Bölgesi: Altın, bakır, demir, nadir toprak mineralleri, gümüş, çinko, siyah kum, lal taşı (garnet), alçıtaşı, tuz, talk. (Bu bölgedeki başlıca mineral rezervinin 500.000 metrik ton bakır; 150 ton altın; 4.500 ton gümüş; 1,9 milyon metrik ton çinko olduğu tahmin edilmektedir.) - Kuzey Sudan Bayuda Çölü: Altın, feldispat, demir cevheri, alüminyum silikat, manganez, mermer, mika, silika. - Batı Sudan Jebel Marra Volkanik Sahası: Temel metaller, lal taşı, alüminyum silikat, tuz, sülfür. - Kuzey Wadi Hawar Bölgesi Jebel Abyad ve Jebel Wahib Sahaları: Boksit, kromit, altın, platin. - Güneydoğu Sudan Mavi Nil Eyaleti Ingessana Bölgesi: Asbest, kromit, altın, manyezit, mermer, talk. - Güney Kordofan Nuba Dağları: Krom, bakır, altın, manganez, nikel, grafit, mermer, fosfat kayası, talk, uranyum. - Güneybatı Sudan Güney Darfur Eyaleti Bakır Madenleri Sahası: Bakır, altın, değerli taşlar, uranyum.

DIŞ TİCARET

3.1. DIŞ TİCARET

3.1.1. Genel Durum

Sudan, ikiye bölündükten sonra dış ticaret açığı vermeye başlamıştır. Dış ticaret açığı 2021'de yaklaşık 3,5 milyar dolarla seviyesinde gerçekleşmiştir. Açık 2022'de ise bir önceki yıla göre %24 oranında artışla 4,3 milyar dolar olarak kaydedilmiştir.

Sudan en çok ham ve yarı işlenmiş altın; ham petrol; yağlı tohumlar ve meyveler; yer fıstığı; pamuk; susam; canlı koyun ve keçiler ve işlenmiş petrol ürünleri ihraç etmektedir.

Sudan en çok şeker; buğday; işlenmiş petrol ürünleri; kıymetli metallere veya bunlarla kaplanmış metallere mücevherci eşyası ve aksamı; ham ve yarı işlenmiş altın; ilaçlar; serum, kan vb. tıbbî ürünler ve azotlu mineral veya kimyasal gübreler ithal etmektedir.

Sudan en çok BAE, Çin, İtalya, Suudi Arabistan, Mısır, Türkiye, Singapur ve Hindistan'a ihracat yapmaktadır.

Sudan en çok Çin, BAE, Hindistan, Mısır, Suudi Arabistan, Türkiye, Avustralya, Belçika, ABD, ve Almanya'dan ithalat yapmaktadır.

Ülkenin Dış Ticareti (Bin Dolar)

Yıllar	2019	2020	2021	2022
İhracat	4.187.708	4.162.969	5.642.598	6.059.080
İthalat	8.169.908	8.943.721	8.996.862	10.510.934

Kaynak: TradeMap

3.1.2. Başlıca Ürünler İtibariyle Sudan İhracatı (Bin Dolar)

Ürün İhracat	2020	2021	2022
Toplam	4.162.969	5.642.598	6.059.080
Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler; bitümlü maddeler	335.042	488.981	911.096
Yağlı tohumlar ve yağlı meyveler; çeşitli tahıllar, tohumlar ve meyveler	1.196.860	1.042.012	1.222.627
Pamuk	125.454	146.536	399.185
Canlı hayvanlar	197.991	458.816	521.569
Lak; zamklar, reçineler ve diğer bitkisel öz sular ve ekstraktlar	113.696	118.403	195.228
Yenilebilir sebzeler ve bazı kök ve yumrular	41.928	104.172	57.024
Gıda endüstrilerinden kaynaklanan artıklar ve atıklar; hazır hayvan yemleri	61.899	58.231	126.869
Hayvansal, bitkisel veya mikrobiyal yağlar ve sıvı yağlar ve bunların parçalanma ürünleri; hazırlanmış yenilebilir yağlar	57.070	49.722	21.623
Şekerler ve şekerlemeler	837	220	1.569
Ham deriler ve postlar (kürkler hariç) ve köseleler	14.044	14.374	28.276
Bakır ve bakırdan mamul eşyalar	14.991	28.526	37.951
Et ve yenilebilir sakatat	73.394	126.379	111.449
Kurşun ve kurşundan mamul maddeler	12.280	19.186	17.996
İçecekler, içkiler ve sirke	18.534	17.846	9.971
Alüminyum ve alüminyumdan mamuller	1.257	4.701	8.520
Başka yerde belirtilmeyen emtialar	1.881	2.617	1.568
Doğal veya kültür inciler, kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metallere, kaplama metallere	1.844.369	2.850.861	2.325.019
Hububat	13.291	2.869	13.579
Cevherler, cüruf ve kül	1.391	33.217	1.320
Nükleer reaktörler, kazanlar, makineler ve mekanik cihazlar; bunların	1.205	5.895	3.818

parçaları			
Plastikler ve bunlardan mamul maddeler	4.369	5.007	7.052
Elektrikli makine ve cihazlar ve bunların parçaları; ses kayıt cihazları ve tekrar üreten cihazlar, televizyon . . .	962	5.418	1.698
Yenilebilir meyve ve kuruyemişler; turunçgillerin veya kavunların kabukları	5.085	2.777	3.069
Tahıl, un, nişasta veya süttten yapılan müstahzarlar; pastacılık ürünleri	90	152	101

Kaynak: TradeMap

3.1.3. Başlıca Ürünler İtibariyle Sudan İthalatı (Bin Dolar)

Ürün İthalat	2020	2021	2022
Toplam	8.943.721	8.996.862	10.510.934
Şekerler ve şekerlemeler	595.030	930.618	1.041.445
Değirmencilik endüstrisinin ürünleri; malt; nişastalar; inülin; buğday gluteni	14.473	58.091	110.650
Nükleer reaktörler, kazanlar, makineler ve mekanik cihazlar; bunların parçaları	816.687	789.216	740.630
Elektrikli makine ve cihazlar ve bunların parçaları; ses kayıt cihazları ve tekrar üreten cihazlar	581.283	579.759	680.922
Eczacılıkla ilgili ürünler	349.380	369.906	503.794
Demiryolu veya tramvay vagonları dışındaki taşıtlar ve bunların parça ve aksesuarları	1.149.510	877.809	567.852
Hububat	609.134	619.559	630.557
Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler; bitümlü maddeler	88.853	582.887	653.367
Plastikler ve bunlardan mamul maddeler	456.863	455.696	545.316
Hayvansal, bitkisel veya mikrobiyal yağlar ve sıvı yağlar ve bunların parçalanma ürünleri; hazırlanmış yenilebilir yağlar	221.328	270.910	159.089
Çeşitli yenilebilir preparatlar	85.180	100.035	122.284
Demir veya çelikten mamuller	200.947	160.934	211.950
Demir ve çelik	193.014	152.760	146.059
Sabun, organik yüzey aktif maddeler, yıkama müstahzarları, yağlama müstahzarları	36.903	51.681	55.963
Diğer hazır tekstil ürünleri; takımlar; kullanılmış giysiler ve kullanılmış tekstil ürünleri; paçavralar	117.194	99.952	137.261
Kahve, çay, maté ve baharatlar	178.928	117.789	199.186
Örme veya tığ işi giyim eşyaları ve giyim aksesuarları	250.784	126.089	176.204
Kauçuk ve kauçuktan mamul ürünler	147.451	145.865	165.281
Tahıl, un, nişasta veya süttten yapılan müstahzarlar; pastacılık ürünleri	71.697	49.438	98.661
Ayakkabılar, tozluklar ve benzerleri; bu tür eşyaların parçaları	188.249	133.149	125.658
Mobilya; yatak takımları, şilteler, şilte destekleri, yastıklar ve benzeri doldurulmuş mobilyalar	114.383	78.143	108.844
Optik, fotoğrafik, sinematografik, ölçme, kontrol, hassas, tıbbi veya cerrahi	84.937	83.574	112.569

Kaynak: TradeMap

3.1.4. Başlıca Ülkeler İtibariyle Sudan'ın İhracatı (Bin Dolar)

Yıllar İhracat	2020	2021	2022
Çin	766.295	779.804	877.296
Malezya	1.222	114.068	165.992
Mısır	224.860	385.598	505.444
Hindistan	254.226	258.778	177.318
İtalya	163.751	202.269	456.855
Singapur	2.949	27.602	211.397
Almanya	18.371	20.759	26.855
Türkiye	105.466	104.963	233.037
Fransa	55.716	50.038	82.037
Pakistan	24.051	23.928	77.788
Japonya	10.205	80.359	66.209
Tunus	17.612	8.649	14.275
Yunanistan	14.483	6.214	8.511
ABD	85.887	19.302	38.053
Birleşik Krallık	9.912	11.560	16.663
Etiyopya	43.578	4.438	8.048
Kore	10.882	12.488	6.876
Nijerya	6.036	6.858	14.599
Kenya	4.215	3.865	11.339
Fas	181	407	158
Slovakya	2.742	2.056	2.638
Belçika	8.385	13.743	3.697
Ukrayna	2.206	9.243	504
Endonezya	67.536	16.185	36.432

Kaynak: TradeMap

3.1.5. Başlıca Ülkeler İtibariyle Sudan'ın İthalatı (Bin Dolar)

Ülke	2020	2021	2022
Çin	2.511.411	1.816.390	2.033.574
Hindistan	1.046.641	1.006.077	1.682.826
Mısır	500.074	826.776	954.268
Türkiye	381.754	289.624	462.915
ABD	116.985	212.058	187.899
Belçika	77.014	77.474	213.567
Endonezya	113.111	120.640	106.961
Japonya	50.786	59.159	70.343
Etiyopya	45.484	36.377	47.060
Kanada	52.968	35.818	26.252
Malezya	63.129	29.888	62.818
İtalya	94.833	98.214	106.194
Kenya	77.717	65.981	68.001
Kore Cumhuriyeti	141.988	152.307	127.641
Almanya	180.818	130.211	148.830
Romanya	77.599	117.763	119.089

Fransa	84.489	60.040	58.734
Brezilya	26.826	22.253	82.999
Pakistan	19.378	24.714	24.242
Hollanda	96.021	78.776	68.398
Yeni Zelanda	68.797	18.315	74.460
Tayland	58.144	29.612	81.927
Güney Afrika	17.291	16.060	18.572
Birleşik Krallık	95.971	56.434	52.093

Kaynak: TradeMap

TÜRKİYE İLE TİCARET

4.1. TÜRKİYE İLE TİCARET

Türkiye, Sudan ile dış ticaretinde fazla vermektedir. 2021 yılında 290 milyon dolara yükselen ihracat, 2022’de de artmaya devam ederek 460 milyon dolar olmuştur.

Türkiye’nin Sudan’dan yaptığı ithalat, 2021 yılında 105 milyon dolar olarak kaydedilmiş, 2022’de ise %122 oranında artarak ve 233 milyon dolarlık rekor seviyeye ulaşmıştır.

Türkiye Sudan’a en çok: Kuru baklagiller; mayalar; traktörler; ayakkabılar; hijyenik kağıt ürünleri ve bebek bezleri; hububat ve bakliyat işleme makineleri; inşaat demiri, tarım makineleri ve tatlı bisküvi-gofretler ihraç etmektedir.

Türkiye Sudan’dan en çok pamuk (kardesiz-penyelenmemiş); yağlı tohumlar ve meyveler (başta susam); koyun ve kuzuların derileri (ham veya dabalı), ham-yarı işlenmiş altın ve hurda plastik ithal etmektedir.

4.1.1. Türkiye - Sudan Dış Ticaret Değerleri (Bin Dolar)

Yıllar	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
2020	381.754	105.466	487.220	276.288
2021	289.624	104.963	394.587	184.661
2022	462.915	233.037	695.952	229.878

Kaynak: TradeMap

4.1.2. Türkiye’nin Sudan’a İhracatında Başlıca Ürünler

İhracat	2021	2022
Tüm ürünler	289.624	462.915
Değirmencilik endüstrisinin ürünleri; malt; nişastalar; inülin; buğday gluteni	1.777	5.880
Yenilebilir sebzeler ve bazı kök ve yumrular	25.363	82.972
Hayvansal, bitkisel veya mikrobiyal yağlar ve sıvı yağlar ve bunların parçalanma ürünleri; hazırlanmış yenilebilir yağlar	2.060	1.381
Nükleer reaktörler, kazanlar, makineler ve mekanik cihazlar; bunların parçaları	51.084	73.439

Çeşitli yenilebilir preparatlar	21.626	32.281
Elektrikli makine ve cihazlar ve bunların parçaları; ses kayıt cihazları ve tekrar üreten cihazlar	20.322	29.175
Sabun, organik yüzey aktif maddeler, yıkama müstahzarları, yağlama müstahzarları	2.655	3.480
Ayakkabılar, tozluklar ve benzerleri; bu tür eşyaların parçaları	15.282	17.447
Demir veya çelikten mamuller	11.838	21.027
Demir ve çelik	1.950	2.859
Tahıl, un, nişasta veya süttten yapılan müstahzarlar; pastacılık ürünleri	5.942	8.651
Mobilya; yatak takımları, şilteler, şilte destekleri, yastıklar ve benzeri doldurulmuş mobilyalar	7.191	11.454
Plastikler ve bunlardan mamul maddeler	13.458	19.139
Demiryolu veya tramvay vagonları dışındaki taşıtlar ve bunların parça ve aksesuarları	22.091	24.112
Çeşitli imalat eşyaları	6.482	10.089
Diğer hazır tekstil ürünleri; takımlar; kullanılmış giysiler ve kullanılmış tekstil ürünleri; paçavralar	3.040	7.943
Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler; bitümlü maddeler	4.590	6.040
Doğal veya kültür inciler, kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, kaplama metaller	3.694	3.410
Pamuklu kumaş, keçe ve dokusuz kumaşlar; özel iplikler; sicim, ip, halat ve kablolar ve bunlardan mamul ürünler	4.188	6.217
Örülmemiş veya tığ işi olmayan giyim eşyaları ve giyim aksesuarları	3.475	3.913
Hububat	3.948	2.574
Kağıt ve mukavva; kağıt hamurundan, kağıttan veya mukavvadan mamuller	6.728	9.902
Eczacılıkla ilgili ürünler	2.945	2.441
Örme veya tığ işi giyim eşyaları ve giyim aksesuarları	4.354	5.816

Kaynak: TradeMap

4.1.3. Türkiye'nin Sudan'a İthalatında Başlıca Ürünler

İthalat	2021	2022
Tüm ürünler	104.963	233.037
Yağlı tohumlar ve yağlı meyveler; çeşitli tahıllar, tohumlar ve meyveler; endüstriyel veya tıbbi	55.915	68.796
Pamuk	37.715	143.479
Ham deriler ve postlar (kürkler hariç) ve deriler	5.219	12.612
Doğal veya kültür inciler, kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, kaplama metaller	2.270	2.198
Yenilebilir meyve ve kuruyemişler; turunçgillerin veya kavunların kabukları	2	1.496
Yenilebilir sebzeler ve bazı kök ve yumrular	0	784
Plastikler ve bunlardan mamul maddeler	1.653	1.821
Elektrikli makine ve cihazlar ve bunların parçaları; ses kayıt	0	8

cihazları ve tekrar üreten cihazlar, televizyon		
Lak; zamklar, reçineler ve diğer bitkisel özsular ve ekstraktlar	461	317
Çeşitli kimyasal ürünler	0	0
Çeşitli temel metal ürünleri	0	0
Ahşap ve ahşap eşyalar; odun kömürü	23	89
Debatat veya boyama özleri; tanenler ve türevleri; boyalar, pigmentler ve diğer renklendiriciler	9	0
Hayvansal, bitkisel veya mikrobiyal yağlar ve sıvı yağlar ve bunların parçalanma ürünleri; hazırlanmış yenilebilir yağlar; . . .	55	0
Sebze, meyve, kuruyemiş veya bitkilerin diğer kısımlarının preparatları	180	111
Nükleer reaktörler, kazanlar, makineler ve mekanik cihazlar; bunların parçaları	0	211
Demir veya çelikten mamuller	0	262
Eczacılıkla ilgili ürünler	188	0
Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler; bitümlü maddeler; mineral	41	0
Tuz; kükürt; topraklar ve taşlar; sıva malzemeleri, kireç ve çimento	0	1
Yapay elyaflar	1.190	172

KONYA İLE TİCARET

5.1. KONYA İLE TİCARETİ

5.1.1.Konya – Sudan 2022 Yılı İhracat Kalemleri

Ürün Adı	Dolar (Bin)
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	4.276.973
Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	526.854
Plastikler ve mamulleri	429.830
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	391.831
Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, inülin, buğday gluteni	326.632
Demir veya çelikten eşya	320.178
Hayvansal, bitkisel veya mikrobiyal katı ve sıvı yağlar ve bunların parçalanma ürünleri; hazır yemeklik katı yağlar; hayvansal ve bitkisel mumlar	258.401
Sabunlar, yüzey-aktif organik maddeler, yıkama-yağlama müstahzarları, mumlar,bakım müstahzarları, dişçilik müstahzarları	242.658
Kakao ve kakao müstahzarları	242.533
Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	213.850
Şeker ve şeker mamulleri	147.175

Gübreler	134.565
Yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	104.980
Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler	95.100
Kağıt ve karton, kağıt hamurundan, kağıttan veya kartondan eşya	89.268
Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular	65.321
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	49.211
Başlıklar ve aksamı (şapka, kasket, koruyucu başlıklar vb.)	43.560
Kauçuk ve kauçuktan eşya	35.230
Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb., prefabrik yapılar	32.445
Çeşitli mamul eşya (hijyenik havlu, bebek bezi, kalem, çakmak, fermuar, fırça vb.)	26.494
Eczacılık ürünleri	20.297
Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar	10.889
Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar, tıbbi, cerrahi alet ve cihazlar, bunların aksam, parça ve aksesuarı	10.188
Dokunabilir maddelerden hazır eşya, takımlar, kullanılmış giyim ve dokunmuş diğer eşya, paçavralar	8.660
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	6.651
Ağaç ve ahşap eşya, odun kömürü	2.997
Demiryolu vb hatlara ait taşıtlar ve malzemeler, bunların aksam-parçaları, mekanik trafik sinyalizasyon cihazları	2.400
Seramik mamulleri	1.821
Adi metallere çeşitli eşya (kilit, kasa, mobilya tertibatı, vb.)	1.379
Cam ve cam eşya	1.201

Kaynak: TÜİK

5.1.2. Konya – Sudan 2022 Yılı İthalat Kalemleri

2023 TÜİK kayıtlarına göre Sudan'dan ithalat yapılmamaktadır.

5.1.3. Sudan -Konya Yıllara Göre İthalat / İhracat Rakamları

	2020	2021	2022	2023
İhracat	26.091.120	24.937.404	27.345.706	8.116.459
İthalat	161.112	51	3.027	-----

Kaynak: TÜİK